

Lang en gelukkig in Salon d'Amour

Anna Jansson bij Boekerij:

De *Kristoffer Bark*-serie:

Dochter vermist

De *Salon d'Amour*-serie:

Nieuwe kansen in Salon d'Amour

Lang en gelukkig in Salon d'Amour

Anna Jansson

Lang en gelukkig in Salon d'Amour

In sprookjes zijn stiefmoeders slecht,
maar voor Angelika lijkt haar schoonmoeder
de boze heks

Deel 2 van de *Salon d'Amour*-serie

Vertaald door Nuanxed – Corien Leemburg

ISBN 978-90-492-0982-7
ISBN 978-94-023-2682-6 (e-book)
ISBN 978-90-492-1051-9 (audio)
NUR 302

Oorspronkelijke titel: *Svärmödrar utan gränser*
Vertaling: © Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekerij bv
Vertaald door Nuanxed – Corien Leemburg
Omslagbeeld en -ontwerp: © Bürosüd
Zetwerk: Crius Group

© Anna Jansson 2016 by Agreement with Grand Agency
© 2026 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies.

Proloog

Mijn overgrootmoeder Amalia was een wijze oude vrouw; haar wijsheid was alom bekend op het eiland. Ze dronk haar koffie direct van een schoteltje, dat ze op drie vingers liet balanceren. Met een suikerklontje in haar mond slurpte ze de hete drank zo naar binnen. Wanneer mensen naar haar toe kwamen voor raad en hulp, luisterde ze aandachtig. Ze had een zeldzame gave. Niet dat ze de toekomst kon voorspellen – hoewel velen dat maar al te graag wilden geloven – maar ze kon ieders intenties en mogelijkheden zien. Vervolgens gaven die haar een voorgevoel van wat er in de toekomst te gebeuren stond.

Elke daad, goed of kwaad, komt naar je terug. Precies zoals de golven in de zee rollen ze uit op het strand en trekken ze zich weer terug. Het goede dat je doet, is er slechts 'even tussenuit' en staat binnenkort weer voor je deur. Je weet niet welke reis je daden precies hebben afgelegd voordat jullie elkaar weer ontmoeten. Je weet niet in welke gedaante ze opduiken. Maar ze zullen de weg naar jouw huis vinden. De goede daden, maar ook de slechte.

We gingen vaak naar zee, mijn overgrootmoeder en ik. Ik herinner me hoe ze als het waaide haar lange, krijtwitte haar uit haar gezicht streek. En hoe ze met haar hand boven haar vrolijke blauwe ogen over het water tuurde. *Alles komt terug*, zei ze. *Alles komt terug, vergeet dat nooit.*

Toen mijn zussen – Vera en Ulrika – en ik klein waren, verbleven we tijdens de schoolvakanties in haar huisje aan de voet van de Grogarnsberg. Wanneer zij haar middagdutje deed – met de kat op schoot, snurkend als een complete houtzagerij – trokken wij eropuit voor onze eigen avonturen. In het sprookjesachtige bos met de verwrongen bomen speelde de tijd geen enkele rol. De wijzers van de klokken stopten of begonnen spontaan achteruit te lopen. En ook de naald van het kompas kon besluiteloos over de glasplaat blijven draaien zonder een richting aan te geven. Op die plek woonde eveneens Bysen: een trol die je zicht kon laten verminderen, zodat je de weg naar huis nooit meer terug zou vinden. En dan was er nog de Admiraal zonder hoofd, die zich ophield bij Katthamra gård – een gedaante waar je simpelweg voor op moest passen. Er werd gezegd dat hij zijn ziel aan Puker – de duivel – had verkocht.

Ik herinner me dat mijn overgrootmoeder ons alle drie voor de open haard zette om samen van de avondschemering te genieten. We roosterden appels, rolden ze door de suiker en probeerden – net als zij – koffie van een schoteltje te drinken. Overgrootmoeder vertelde, wij luisterden. Het verhaal dat de diepste indruk op me maakte, was de geschiedenis van de drie schikgodinnen, die de draden van het leven samensponnen en het lot van mensen aan elkaar knoopten. Het was afkomstig uit de Noordse mythologie. Al op dat moment wisten we als zussen dat dit over óns ging, dat het ónze levenstaak zou worden om het lot van mensen aan elkaar te knopen, op het gebied van vriendschap en liefde. De woorden van onze overgrootmoeder dragen we met ons mee als een schat. Dat betekent dat je soms de meest geharde personen een beetje ‘bij moet schaven’, zodat ze in de grote puzzel van het leven passen. Of degenen terecht moet wijzen die bewust het diepste zijn van de liefde krenken: die moeten ervaren dat liefde tot diep in jezelf pijn kan doen.

De jaren zijn voorbijgegaan. Mijn overgrootmoeder Amalia leeft niet meer. Het spookt niet meer op Katthamra gård, waar

admiraal Hägg elke nacht om vier uur de wacht liep, hoewel zijn zandloper al lang geleden was gestopt met lopen. De school in Östergarn – die eruitzag als een sprookjeskasteel met een schoolplein vol grotten in de rotsen – is dicht. En het bos waar we als kinderen speelden, is slechts een kleine verzameling van door de wind geteisterde dennenbomen bij de zee.

Wat de tijd heeft doorstaan, zit niet in de materiële dingen. Het zijn overgrootmoeder Amalia's wijze woorden en verhalen. Eerst was het een spel, maar toen we ouder werden, begrepen we dat we de erfenis van Amalia's wijsheden moesten laten voortleven. Daarom startten we als volwassen vrouwen elk een kapperszaak op het eiland. Drie kapsalons, die als dekmantel fungeren voor onze eigenlijke activiteit: het sturen van het menselijk lot. Vera is kapster in Hemse, Ulrika in Slite en ik – Angelika – kocht Salon d'Amour op Södertorg in Visby. Regelmatig komen we bij elkaar om het lot en de toekomst van de mensen te bespreken. We doen het in dienst van de liefde.

Folke Wolkenmaker

Vandaag pas ik de hele middag op Folke. Iets wat werkelijk nooit saai is: hij is de slimste en meest vindingrijke zevenjarige die ik ken. Eén keer eerder toen ik op hem paste, knoopte hij worstjes aan de ruitenwissers van de auto van de buurman, zodat ze ‘zouden garen op de grille’. Een andere keer kroop hij in een afvoerbuis, waarna hij vervolgens weer tevoorschijn kwam als een echte drol. Maar ondanks dat alles geef ik om hem, ja, dat doe ik absoluut.

Vandaag heeft hij zich verschanst in de woonkamer achter de bank. Met twee stokjes als zwaarden en een roodgeruite theedoek als een bandana om zijn hoofd speelt hij zeerovertje. Ik heb alle porseleinen voorwerpen – die als vijanden zouden kunnen worden opgevat – aan de kant gezet. Bovendien heb ik voor de zekerheid ook maar de gordijnen opzijgeschoven, zodat hij die niet gebruikt wanneer hij zich over de reling van zijn piratenschip werpt.

Zijn moeder Regina belde tijdens de lunch. Lichtelijk in paniek vroeg ze of Folke een paar uur bij mij kon zijn. Ze was compleet uitgeput na de ochtend, toen ze samen met hem op school was geweest. Als zijn assistent Arvid ziek is, kan ze hem niet brengen. Folke in combinatie met een hele schoolklas, dat kan de juf niet aan. Ze is ook maar een mens. En Folke beschikt over superkrach-

ten, aangezien hij al van kinds af aan ‘baddert in Red Bull’. Althans, dat zijn zijn eigen woorden.

Vanmiddag had Regina een afspraak bij de gynaecoloog. Daar kan ze hem eenvoudigweg niet mee naartoe nemen. En dus is hij bij mij.

Voor het interieur van mijn huis is het het best om buiten te spelen. Ik vertel piraat Folke dat we op zoek gaan naar goud. Het is namelijk tijd om de aardappels in mijn groentetuin te rooien en dus geef ik hem een schep om mee te graven. Terwijl ik de steel vasthoud, zodat hij zelf niet omvalt, gaat hij met beide voeten op het blad staan en springt op en neer. We doen net alsof de aardappels kleine goudklompjes zijn. Een voor een ploffen ze in de emmer en we worden rijker en rijker. Plotseling slaakt Folke een kreet van vreugde. Een van de aardappels heeft een lijfje en een hoofd. Hij ziet eruit als een Barbapapa. Althans, dat vind ik. Folke vindt dat hij meer weg heeft van een mier. En wanneer hij lucifers heeft gehaald en er zes pootjes en twee voelsprietten in heeft gestopt, begrijp ik wat hij bedoelt: hij ziet er werkelijk uit als een levende aardappelmier. Met een viltstift tekenen we er eveneens twee oogjes op.

Folke geeft zijn nieuwe vriend de naam Miervid. Zijn assistent op school heet immers Arvid en hij is van mening dat ze behoorlijk op elkaar lijken. In de krant stond een aankondiging van het aanstaande oogstfeest in Roma met een wedstrijd wie de grappigste groente heeft. Folke wil dat Miervid ook meedoet – en het liefst ook wint, natuurlijk.

Van een schoenendoos maken we een huisje waar hij in kan wonen, compleet met een voordeur – die als een garagedeur open kan – en een heel klein brievenbusje, gemaakt van een luciferdoosje. Ik schrijf een piepklein briefje en leg dat erin. Folke pakt het eruit en leest het – lettergreep voor lettergreep – hardop aan Miervid voor: ‘Miervid is sterk en kan het meest. Bijna net als een heel groot beest. Welkom op het feest.’

‘Hoezo feest?’ vraagt Folke en zijn hele sproetige gezichtje straalt van verrukking.

‘Een verjaardagsfeestje. Vandaag is Miervid geboren en dat moet gevierd worden, nietwaar?’

Ik spreid een plaid uit op de grond en haal de picknickmand, die ik al had voorbereid, tevoorschijn. In de middagzon zitten we op het gras onder mijn appelboom en genieten we van zwartebessensap en kaneelbroodjes. Ja, ik weet dat je kinderen tegenwoordig geen suiker meer mag geven. Hun bloedsuikerspiegels kunnen torenhoog worden en ze kunnen overprikkeld raken. Ik weet het! Maar het kost tijd om zulke fijne tradities te laten verdwijnen. Het is mijn binnenste ik die in opstand komt. Als ik terugkijk op mijn eigen jeugd, herinner ik het me als het gezelligste moment van de dag: als we bij mijn overgrootmoeder Amalia waren en *autendag* kregen, zoals *fika* op z’n Gotlands heet.

Folke staat op en huppelt op één been twee rondjes om de plaid. Dan gaat hij weer zitten. Hij maakt het zich gemakkelijk, legt zijn hoofd op mijn schoot en kijkt omhoog naar de ronde wolken, die aan de hemel boven ons voorbijglijden.

‘Wanneer ik groot ben, ga ik een ballon uitvinden om mee naar de wolken te gaan. Dan vlieg ik tussen de wolken in het rond en maak ik poppetjes van ze, net als met klei. Ik ga ze kneden en andere vormen geven. Snap je? Folke Wolkenmaker, zou ik mijn bedrijf noemen. En ik zou hartstikke rijk worden en al het geld aan mama geven. Of nee, niet alles.’

Als door een toverspreuk geraakt, valt Folke met zijn hoofd op mijn schoot en Miervid in zijn hand in slaap. Ik streel hem over zijn warrige, rode haar. Ik blijf heel stil zitten en kijk hoe zijn borstkas langzaam op en neer beweegt. Ik voel een opmerkelijke rust. Maar ook een verdriet. Het is er altijd: een knagende pijn, vanwege de kinderen die ik nooit heb mogen krijgen.

Joakim en ik praatten er dikwijls over, om een keukenbank vol met kids te hebben. Maar zo werd het niet. Hij overleed en liet mij

alleen achter met mijn grootste wens: moeder worden. Het is nu meer dan zeven jaar geleden. En nu pas begin ik weer voet aan de grond te krijgen in het leven. Maar ik zal nooit kinderen van mezelf hebben. Het leven wachtte niet. Joakims besluiteloosheid vormde een belemmering voor ons en plotseling was ik zelf te oud.

Voorzichtig wrik ik de aardappelmier uit Folkes hand en leg hem op de plaid. Mijn ene voet slaapt. Ik masseer hem en kijk met een schuin oog naar Miervid. Als hij het tot de kerstdagen uithoudt, zal hij op een heel natuurlijke manier verouderen, ineenschrompelen en verrimpelen in zijn schil, bedenk ik. Ik ga met mijn rug tegen de appelboom zitten en zie hoe de schaduw van de boom uitgroeit tot een ontzettend lang, groot monster met uitgespreide vingers. Ik sluit mijn ogen en bedenk dat ik op dit moment nergens anders wil zijn dan samen met Folke Wolkenmaker op een plaid.

Mijn schoonmoeder aan het diner

Regina heeft Folke opgehaald, maar aardappelmier Miervid moest achterblijven in zijn schoenendoos, want dat was immers ‘zijn huis’. Hartenaas, mijn harige zwart-witte boskat, strijkt langs mijn been. Ik zoek iets om aan te trekken voor de avond, wanneer ik voor de eerste keer mijn aanstaande schoonmoeder zal ontmoeten. Hoewel ik een kast boordevol kleren heb, heb ik natuurlijk ‘absoluut niks om aan te trekken’. Ik probeer en probeer, maar alles voelt fout. Om die reden houd ik de rood-wit gestippelde jurk van vanmorgen toch maar gewoon aan.

Door het slaapkamerraam zie ik de Katy-appelboom met de mooie rode vruchten. De klimroos groeit tegen de muur van het schuurtje en biedt een overvloed aan rode bloemen. Ik zie paarse en gele pruimen, bramen en druiven in de kas en achteraan de berk met geel wordende bladeren die over het hek hangen. De herfst is vroeg dit jaar. Het voelt alsof het leven haast heeft.

Ik draai aan de verlovingsring die om mijn vinger zit en merk op hoe de kleine steentjes het licht weerkaatsen. In het voorjaar ving ik onder feestelijke omstandigheden een bruidsboeket en de verwachtingen voor een bruiloft zijn hooggespannen. Heel eerlijk gezegd zou ik me halsoverkop in dit liefdesavontuur hebben gestort, ware het niet dat Magnus zoveel jonger is dan ik.

Wanneer je, zoals ik, achtenveertig bent en voor de eerste keer de moeder van je verloofde gaat ontmoeten, is de spanning wel merkbaar. Eerst wilde ik 'vriendje' zeggen, maar als je ouder wordt, klinkt dat natuurlijk belachelijk. Magnus is vierendertig, hij is geen 'jongen' meer. En straks ga ik zijn moeder ontmoeten. Hij heeft het een tijdje uitgesteld. Hij heeft me gewaarschuwd en zei dat als onderzoekers erin waren geslaagd om een naam te geven aan de kwaal die zijn jeugd tot een hel heeft gemaakt, zijn moeder ongetwijfeld een diagnose zou hebben gekregen.

Om zijn territorium te markeren, heeft hij stukje bij beetje wat spullen mee naar mijn huis genomen. We maken er vaak grapjes over: tot nu toe is hij erin geslaagd om de helft van het tweepersoonsbed, een plank in de badkamer, mijn lievelingsfauteuil en de afstandsbediening van de tv te veroveren. Ook het schuurtje in mijn tuin is intussen geannexeerd, voor het bier dat hij in grote hoeveelheden over de grens heeft ingeslagen. Officieel hebben we nog niet echt besloten om te gaan samenwonen. Het is gewoon min of meer zo gelopen. De tandenborstel ging goed – check. Nadat we een avondje poker hadden gespeeld met zijn vrienden, bleef ook de doos met Texas Hold'em-fiches staan – check. Een paar kledingstukken nestelden zich in mijn garderobekasten en twee kubieke meter bier ging het schuurtje in – check.

Achter de bierkratten staan een paar dozen. Toen Magnus na de scheiding tijdelijk bij zijn kleine broertje Ricky introk, had hij daar geen plek meer voor. In de bovenste bleken fotoalbums te zitten. Ik nam ze mee naar binnen, zodat ze niet aangetast zouden worden door het vocht. Vervolgens vroeg ik Magnus om me wat foto's te laten zien van toen hij klein was. Hij was schattig, had blonde krullen en was altijd bezig met dingen als lego, trainen en voetbal. Toen we bij de middelbareschooltijd aankwamen, waren er foto's uit het album gescheurd. Ik vroeg ernaar en hij zei dat hij er in die tijd nogal gek uitzag. Toen ik hem vervolgens vroeg naar zijn eerste vriendinnetje, sloeg hij het album dicht. Hij wilde het

er niet over hebben. Ik denk dat hij iets voor me verbergt. Ik zou willen dat hij me vertrouwde en me durfde te vertellen wat het is.

Maar goed, vanavond komt zijn moeder hier dus eten. Ik heb geen idee hoe het allemaal zal lopen. Zal ze me aardig vinden? Zal ik háár leuk vinden? Ze is detective-, nachtclub- en beautykoningin. In de media uit ze zich vaak over onderwerpen op het gebied van schoonheid en lifestyle. Bijvoorbeeld hoe je je cupidoboog benadrukt met een contourpotlood, hoe je je bekkenbodem sterker maakt met oefeningen en hoe je je zelfvertrouwen een boost geeft met een brazilian wax. Althans, dat is het beeld dat de media van haar geven. Ik hoop dat ik ook een andere kant van haar te zien krijg.

Aan welke verwachtingen moet ik als schoondochter eigenlijk voldoen? Moet ik mijn uiterlijk veranderen om voor haar goed genoeg te zijn? Ik heb al genoeg meegemaakt in mijn leven en ben niet van plan dingen te overhaasten.

Mijn huis is mijn burcht. Ik heb echt besloten om niemand in mijn huis te laten die ik niet zelf naar buiten kan tillen. Maar een mens kan van gedachten veranderen. Zo is Magnus maar liefst een meter negentig lang en weegt hij meer dan honderd kilo. Dat is niet iemand die je zomaar even over je schouder gooit. Maar hij heeft fantastische bruine ogen en een humor die me vaak doet gieren van het lachen. Feit is dat ik van hem hou, maar ik denk misschien dat het allemaal een beetje te snel is gegaan.

Na een lang en aanhoudend meningsverschil – zoals hij de situatie zelf omschrijft – werd Magnus door zijn partner op straat gezet. Hetzelfde overkwam zijn kleinere broertje Ricky. Die werd door hun moeder de deur gewezen vanwege het feit dat hij ‘er een parasitaire levensstijl op na hield en ondanks zijn vijfentwintig jaar nog niet zindelijk was’, zoals zij het zelf uitdrukte. Na haar woede-uitbarsting regelde zij een eenkamerappartement voor hem, waar de beide broers nu tijdelijk onder één dak wonen, in een toestand van wederzijdse irritatie en berusting.

Sinds een jaar is Ricky bij mij in dienst bij Salon d'Amour. Ik probeer hem zo goed en zo kwaad als het kan in te wijden in de mysteries van het volwassen leven. Dat wil zeggen: in hoe men schoonmaakt, de was doet en eten kookt. Desondanks klaagt Magnus over de manier waarop ze in hetzelfde appartement leven. Zelf is hij taxichauffeur, wat ervoor zorgt dat hij soms ook nachtdiensten draait. Maar Ricky's kaketoe staat hem niet toe om overdag te slapen.

Ikzelf vind dat dat niet voldoende is voor Magnus en mij om te gaan samenwonen. Samenwonen is immers een belangrijke stap die je zou moeten nemen na zorgvuldige overwegingen, waarbij je een sterk gevoel hebt dat je bij elkaar hoort en dat je je leven met elkaar wilt delen. Niet vanwege een of andere kaketoe die simpelweg zijn snavel niet kan houden.

Het leeftijdsverschil tussen Magnus en mij kan gezien worden als een probleem óf als een voordeel. Magnus' moeder is maar vijf jaar ouder dan ik. In het beste geval kunnen we een fijne vriendschap ontwikkelen. Ze ziet er in feite uit alsof ze mijn jongere zusje zou kunnen zijn – als je tenminste de foto's op de boekomslagen mag geloven. Ik ben benieuwd hoe ze er in werkelijkheid uitziet.

Ik wil dat het etentje van vanavond een succes wordt. Ik heb een heel menu bedacht: als voorgerecht een kleine garnalensandwich met avocado, kerstomaatjes uit eigen tuin en zelfgemaakte mayonaise met verse kruiden. Als hoofdgerecht gratin met asperge en ham. En dan, wat later op de avond, koffie met daarbij grootmoeders koekjes en een kersenlikeurtje. Het recept voor grootmoeders koekjes stamt nog uit de tijd van mijn overgrootmoeder. Het bestaat uit zandkoekjesdeeg met kersen ingelegd in rum en een kransje van lichtgroen, zacht gebakken amandelspijs erop. Het ziet er bijna uit als een klein vogelnestje. Ondanks het feit dat de concurrentie moordend is, is het in alle opzichten mijn lievelingskoekje. Dat gezegd hebbende... binnenkort is het tijd om weer nieuwe likeur te maken en een verse lading koekjes te bakken.

Magnus' moeder heet Judith Just en is 'de enige echte detective-koningin van Hemse', zoals Ricky vaak wat cynisch zegt, als hij in die *mood* is. Aangezien Hemse slechts 1715 inwoners heeft, klinkt het alsof ze een of ander lokaal talent is. Maar in werkelijkheid heeft ze een veel grotere lezerskring dan dat, dat kan ik je garanderen. Niet zelden prijkt haar naam bovenaan de bestsellerslijsten. Eigenlijk heet ze Jakobsson, net als haar zonen. Maar de uitgeverij wilde dat ze een naam aan zou nemen met wat meer internationale allure. En dus werd het Just, zoals in *justice*.

Als ik het eten zo ver mogelijk heb voorbereid en de tafel in de keuken stijlvol heb gedekt, pluk ik drie grote rode rozen en rangschik ze – samen met wat bladeren en ander groen – in een kristallen schaal. Dan bel ik mijn zus Vera, om nog wat meer over mijn aanstaande schoonmoeder te weten te komen. Aangezien Judith in Hemse woont, doet Vera meestal haar haar.

'Succes,' zegt mijn zus met een brede glimlach.

'Hoe bedoel je?'

'Ze is een moordenaress – in elk geval op mentaal gebied. Waar moet ik straks naar je stoffelijke resten zoeken als het etentje achter de rug is? In de vriezer, de container of het houthok? Vraag haar anders om me een aanwijzing te appen, dan kom ik morgen zoeken.'

'Voordeel is dat ze in elk geval open en eerlijk is over haar slechte gedachten, jij houdt de jouwe altijd voor je. Maar vertel, wat weet je nog meer over haar?'

'Ze wil de schijn wekken dat ze een femme fatale is, die mannen bij de vleet verslindt. Het is een spel voor de Bühne. In feite is ze een hardwerkende carrièrevrouw die behoorlijk eenzaam is. Magnus en Ricky hebben niet dezelfde vader, dat weet je. De afgelopen vijf jaar was ze single. Daarvoor was ze verloofd met haar agent, maar die lichtte haar op en verdween naar het buitenland. Daardoor is ze verbitterd geraakt. Ze vertrouwt niemand. Ze heeft iets impulsiefs, iets rusteloos over zich. Alleen bij mij kan ze een tijd-

je stilzitten, wanneer ik haar haar verf of knip. We zijn overeengekomen dat ze in ruil voor een hoofdmassage een mobielverbod heeft in mijn salon.'

'Slim. Heeft ze nog contact met de vaders van de jongens?'

'Ja, maar dat ligt ook gecompliceerd. Als we die relaties goed willen bekijken, zal je salade simpelweg verleppen. Je bent toch wel van plan haar iets lichts aan te bieden? Judith is allergisch voor garnalen en is bovendien orthorectisch.'

'Wat?'

'Orthorexie houdt in dat je ziekelijk gefocust bent op gezond voedsel en dat je dwangmatig traint. Dus übergevoelig voor alles wat überveel suiker, wit meel en witte rijst bevat, wat een hoge GI heeft en wat niet biologisch – dat wil zeggen: op onbewoonde eilanden in de Zweedse archipel of in afgelegen natuureservaten – geteeld is. Boter en room kun je ook vergeten: koudgeperste olijfolie moet het zijn. Mensen met orthorexie worden ongelukkig en bang als ze gedwongen worden om iets te eten wat ze als ongezond beschouwen. Dertig procent van alle mensen die in de gezondheidszorg werken heeft het, heb ik gelezen. Wat was je van plan op tafel te zetten vanavond?'

'Je maakt een grapje, toch?' Wanneer ik aan mijn menu denk, voel ik een lichte duizeligheid opkomen. 'Zo'n beetje álles wat je daarnet noemde.'

'Toch niet de aspergegratin? Je bent toch niet van plan haar die gigantische caloriebom aan te bieden?'

'Ja, precies, die. Met slagroom, mayonaise, eidooier en... Light-producten komen er hier niet in, dat weet je.'

Vera laat een van haar beroemde lachsalvo's horen. 'Die is echt verrukkelijk, maar dat wordt een regelrechte ramp!'

'Maar wat moet ik dan doen? Magnus is nu in Hemse om haar op te halen, ze kunnen elk moment hier zijn.'

'Laat hem aanbranden! Haal hem niet uit de oven voordat hij pik- maar echt pikzwart is. Bied je excuses aan. En ga dan naar de

winkel en koop *keso*, bulgur en biologisch gras. Als je gojibessen vindt, zal ze helemaal lyrisch zijn.'

'Mijn gratin met opzet laten aanbranden? Ben je helemaal gek geworden!' Plotseling krijg ik een nieuw inzicht. 'Daarom zegt Ricky dus dat kaas de uitvinding van de duivel is. Hij is opgevoed met het orthorectische gedachtegoed, ontwikkelde er weerstand tegen en is er nu op uit om precies de tegenovergestelde weg in te slaan qua eten.'

'Misschien zou je haar kunnen desensibiliseren? Dat je haar eerst een plaatje van een koekje met transvet laat zien. En dan vervolgens een paar e-nummers opleest, als een soort toverformule: E502, E523, E567. Net zo lang tot ze begint te gillen en...'

'Hou op, Vera. Ik moet dit etentje zien te redden. Mijn gedachten tollen zo dat ik erover struikel.'

'Doe het niet, die gratin. Ga de tuin in en maak een groentesoep. Biologisch, zelf geteeld en bemest met kattenpoep. Kook iets van niets, zoals je altijd doet. Je hebt immers genoeg bonen, wortels en uien.'

'... en dan met wat erwten en tijm misschien. En kippenbouillon van vrije-uitloopkippen. Op zo'n korte termijn nog zelfgemaakte bouillon koken gaat helaas niet lukken, maar toch. Je bent een genie, Vera. Dank je wel! Wat drinkt ze eigenlijk?'

'Wijn. Dat klinkt misschien niet zo orthorectisch. Maar wijn is afkomstig uit het plantenrijk en is dus vegetarisch, zo is haar redenatie.'

Aanpassing is de moeder van de zelfverachting

Als je niet moe en slap wilt worden, heeft het lichaam vet nodig om vitamines op te nemen, koolhydraten voor de bloedsuikerspiegel en glucose voor de hersenen. Bovendien moet eten een bron van vreugde en genot zijn. Wanneer ik Magnus' chagrijnige gezicht zie, begrijp ik dat hij teleurgesteld is over wat er die avond op tafel staat. Ik had hem immers een romige gratin beloofd, maar in plaats daarvan werd het groentesoep. Hij haat groenten. Als bijgerecht is er volkorenbrood met kwark en verse kruiden. Net als Ricky haat hij kwark en keso. Ikzelf vind het superlekker, maar Magnus ziet er zó teleurgesteld uit dat het pijn doet.

‘Het is voor je moeder,’ zeg ik. ‘Het is de eerste keer dat ik haar ontmoet. Ik wil dat het gezellig wordt.’

‘Ze zit nog in de auto. Ze kreeg een belangrijk telefoontje uit Düsseldorf. Dat kon niet wachten, het eten blijktbaar wel. Het spijt me.’

‘Dat is nergens voor nodig,’ zeg ik bemoedigend. ‘We kunnen ons echte avondeten gewoon opeten als ze straks naar huis is. Zie dit maar gewoon als een klein aperitiefje.’

‘Waarschijnlijk gaat ze niet eens naar huis,’ zegt Magnus cryptisch en hij ziet eruit alsof hij het liefst via de achterdeur wil verdwijnen.

Als ik op het punt sta om te vragen wat hij bedoelt, maakt Judith haar entree door de voordeur. In een soort zegenend gebaar strekt ze haar handen naar me uit. Ze is charmant en zelfverzekerd, heeft bruine ogen, een volle bos bruin krullend haar met een zilveren diadeem en een figuur als een tiener uit de tijd van Twiggy. Ze draagt iets van zwartbruine geplooid zijden stof, die met een zilveren gesp op haar ene schouder is vastgemaakt. Haar mond glanst van de lipgloss.

‘Leuk om je eindelijk te ontmoeten, Angelika. Het is niet aardig van Magnus dat hij zó lang heeft gewacht. Omdat hij je niet aan me voorstelde, wist ik namelijk niet of ik jullie relatie überhaupt wel serieus moest nemen. Ik heb veel over je gehoord – van beide zoons – en ik ben ontzettend dankbaar dat jij voor hen hebt gezorgd, aangezien ik zelf zo’n nalatige moeder ben geweest.’

‘Dat moet je niet zeggen...’ Maar ik merk dat ik haar aandacht al volledig kwijt ben en maak mijn zin niet eens af.

‘O, ik voel direct dat hier iemand is.’ Ze doet haar ogen dicht en laat haar armen voor zich in de lucht zweven, alsof ze een soort blindemannetje speelt. ‘Heb je niet gemerkt dat er in dit huis... bepaalde energieën zijn?’

‘Hoe bedoel je?’

Is ze echt zo gek als Magnus zei?

‘Ik ervaar dat hier iemand is, een verdwaalde geest die geketend is aan het aardse leven en de overgang naar gene zijde nog niet heeft gemaakt. Iemand die een boodschap voor je heeft.’

‘O jee. Nee, dat heb ik nog nooit gemerkt.’ Ik kijk naar Magnus in de hoop een verklaring te krijgen, maar die trekt een vreemd verwrongen gezicht dat ik niet kan duiden.

‘Misschien is het iemand die iets van je wil. Heb je niet gemerkt dat je spullen op een onverklaarbare manier op een andere plek liggen? Een mes of een vork? Of een kaars die volkomen uit het niets doofde door een windvlaag?’

‘Als er al spullen op een andere plek liggen, komt dat door Magnus of door de kat.’

‘Precies!’ Terwijl zich een glimlach over haar hele gezicht verspreidt, spert Judith haar ogen open, om ze vervolgens weer te vernauwen tot kleine spleetjes. ‘Precies! Katten zijn gevoelig voor geesten. Heb je niet gemerkt dat hij plotseling stokstijf bleef staan en zijn kopje draaide, alsof hij iets waarnam wat jij niet zag? Angelika, ik zou zweren dat je geesten in je huis hebt!’

Magnus ziet er nu echt gekweld uit. Daarom duwt hij zijn moeder min of meer voor zich uit richting de gedekte tafel. ‘Hou op nu, ma! Laten we aan tafel gaan. Ik heb ontzettende trek.’

Terwijl ik iets te drinken inschenk en de soep in de blauwe kommen schep, vraag ik me af of Magnus zijn moeder wellicht over mijn man Joakim heeft verteld. Waarschijnlijk wel. Als ze van plan is om voor tolk te spelen en met een of andere spookstem boodschappen van gene zijde door te geven, dan giet ik de rest van de soep linea recta in haar schoot.

Ik schuif de broodschaal op een passief-agressieve manier richting Magnus. Hij weigert op zijn beurt mij aan te kijken. Ik krijg het gevoel dat hij niet weet wat hij ermee moet nu onze verschillende werelden met elkaar lijken te botsen. Hij is er niet gerust op en heeft allang in zijn kristallen bol gezien dat deze confrontatie onvermijdelijk zou zijn. Daarom heeft het ook zo lang geduurd voordat we elkaar ontmoetten.

‘Heb je al bepaalde boodschappen van je man gekregen?’ vraagt ze hoopvol.

‘Nee, de afgelopen zeven jaar niet,’ zeg ik. ‘Hij is dood.’

‘Dat weet ik, maar ik geloof niet dat de dood echt bestaat. Je ziet wat je durft te zien.’

Na deze uitspraak schud ik mijn hoofd. En ik bijt op mijn tong om niet te zeggen dat de dood wel degelijk bijzonder tastbaar was op het moment dat Joakim een frontale botsing had gehad. Net als de zeven jaren van verdriet die volgden. Nu probeer ik te accep-

teren dat hij er niet meer is. Ik probeer verder te leven, niet alleen maar te óverleven. Als we vriendinnen willen worden, laat dit gevoelige punt dan alsjeblieft rusten, denk ik bij mezelf.

Judith snuift, alsof ze een geur ruikt die Magnus en mij ontgaat. Ze reikt naar voren. 'Mag ik misschien het zout?'

Ik had de indruk dat ik de soep al flink gekruid had. Naar mijn idee was hij zelfs bijna een beetje te pittig. Maar zonder commentaar te geven, reik ik haar het zoutvaatje aan. Door wat er daarna gebeurt, vraag ik me af of ze gek is geworden. Ze staat op en begint in alle hoeken van de keukenvloer zout te strooien. Dan vervolgt ze haar weg richting de woonkamer. Ik grijp Magnus bij zijn dij om zijn aandacht te krijgen. 'Waar is ze in hemelsnaam mee bezig?'

'Kwaadaardige geesten uit je huis drijven. Rustig maar, ze doet alleen wat research.' Hij zegt het zonder ook maar een spier te ver trekken. 'Op dezelfde manier verdreef ze ook alle mannen uit haar leven. Mijn vader en die van Ricky vonden het samenzijn veel te zout worden. Dit is maar een kleine demonstratie. Het had allemaal nog veel erger gekund.' Hij ziet er bijna opgelucht uit.

Judiths stem klinkt steeds verder weg. 'En hier is de logeerkamer, zie ik. Als we het bed in het midden van de kamer zetten, denk ik dat ik hier wel kan slapen dit weekend. Ik moet immers maandagochtend al vroeg met het vliegtuig. Het heeft geen zin als ik tussendoor eerst nog terugga naar Hemse.'

Ik kijk Magnus aan. Ik houd mijn blik op de zijne gericht, zodat hij er niet aan kan ontsnappen. Ik wacht op een verklaring. Is ze van plan om hier het hele weekend te blijven?

'Nu jullie elkaar eindelijk hebben ontmoet, vond mijn moeder het een mooie kans om elkaar beter te leren kennen. Ik heb alles gedaan wat ik kon om haar op andere gedachten te brengen. Geloof me. Ik heb ook geprobeerd om mijn dienst van vanavond te ruilen voor eentje op kerstavond, op oudejaarsavond of tijdens midzomer. Maar niemand wilde. Is het oké dat ze blijft slapen? Je mag natuurlijk ook nee zeggen.'

‘Wat eet ze als ontbijt?’

‘Hetzelfde als Ricky’s kaketoetjes: zaden en water. Kan ik dat opvatten als een ja? Ik zou het heel fijn vinden als dit goed zou komen.’

‘Wanneer begint jouw dienst precies?’

‘Over twaalf minuten om precies te zijn.’

‘En dan slaap je zondag overdag en werk je in de nacht van zondag op maandag weer? Oftewel: je laat me van zaterdagavond tot maandagochtend alleen met die onuitstaanbare moeder van je?’

‘Zie je dat zitten?’

Hulpeloos knik ik bij wijze van antwoord.

Een uur later zitten Judith en ik aan de salontafel in de woonkamer. Ik met koffie en een koekje en zij met een kopje rode thee en een zakje gedroogde cranberry’s als vrijdagavondsnaak.

‘Eindelijk met z’n tweetjes. Ik heb er echt naar uitgekeken om eens een tête-à-tête te hebben met Magnus’ nieuwe geliefde.’

Wanneer de voordeur achter hem dichtvalt, strijkt Judith haar haar uit haar gezicht en kijkt ze me met een compleet nieuwe blik aan. Het is alsof ze al de hele avond op dit moment heeft gewacht. Ze ondergaat een complete gedaanteverandering: het rare valt volledig van haar af en ze vraagt me met serieuze stem: ‘Even recht op de vrouw af: hoe zie jij de relatie tussen Magnus en jou?’

Ik aarzel. Het zou makkelijk zijn om er een grapje over te maken, maar ik realiseer me dat mijn antwoord belangrijk voor haar is. ‘Ik hou van hem. We hebben het fijn samen en we bekijken het verder stap voor stap. Maar wat wil je precies weten?’

Plotseling lijkt Judith nerveus te worden. Ze friemelt wat met haar handen, die rusteloos in haar schoot liggen. De armbanden rinkelen en ik begrijp dat ze er lang tegen op heeft gezien om dit gesprek te beginnen.

‘Ik ben maar een eenvoudige, normale moeder, die van haar zoon houdt.’ Om haar woorden zorgvuldig af te wegen, last ze een

korte pauze in. 'Jij en ik zijn bijna even oud. Het leeftijdsverschil tussen Magnus en jou is veertien jaar.'

'Is dat een probleem?' Ik neem haar bezorgdheid serieus en probeer respect te tonen. Desondanks moet ik een manier zien te vinden om haar ook een andere kant te laten zien. 'Als een man een veertien jaar jongere vrouw heeft, kijkt bijna niemand daarvan op. Waarom houd je je hiermee bezig?'

'Een man kan immers nog wel tot zijn negentigste vader worden. Ik hou meer van mijn zoon dan van wat dan ook ter wereld en ik wil dat hij gelukkig is. Magnus houdt erg van kinderen. Maar jij bent achtenveertig. Hoe staan jullie daarin?'